

Ministerie gaat zelf uitzendbureaus achter arbeidsmigratie certificeren.

Wetgeving om malafide uitzendbureaus achter arbeidsmigratie aan te kunnen pakken, kan binnenkort na jaren vertraging in de Tweede Kamer behandeld worden. De wet liep vast op een onderdeelje van de uitvoering waar nog geen oplossing voor was gevonden, maar NSC-minister Eddy van Hijum van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft donderdag de Kamer laten weten dat er een uitweg is.

Sinds oktober 2023 ligt er een wetsvoorstel klaar om misstanden in de uitzendsector aan te pakken. Belangrijk onderdeel van deze wet, voluit de Wet toelating terbeschikkingstelling arbeidskrachten (Wtta), is dat uitzendbureaus voortaan een vergunning moeten hebben. De eigenaar moet een verklaring omtrent het gedrag kunnen overleggen en bovendien een waarborgsom storten van €100.000, aldus het voorstel.

Momenteel bestaan er duizenden kleine uitzendbureaus die buiten elke controle vallen, terwijl de verhalen over misstanden legio zijn. Een commissie onder voorzitterschap van oud-SP-Kamerlid Emile Roemer heeft daar in 2020 verslag van gedaan. Deze commissie adviseerde al om over te gaan op een vergunningenstelsel.

Wie?

De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel echter nog niet in behandeling genomen, omdat die eerst wilde weten welke instantie de vergunningen gaat afgeven. Dat werd een zoektocht naar een geschikte uitvoeringsorganisatie om de 'toelatende instantie' te worden, zoals dat heet. Geen enkele overheidsorganisatie bleek dit echter te kunnen doen.

Nu heeft Van Hijum de Kamer laten weten dat hij het maar zelf gaat doen. Of, zoals hij het in de brief formuleert: 'Ik heb besloten dat het ministerie een eenheid gaat inrichten ten behoeve van de uitvoering van de Wtta.' Een kwartiermaker is al aan de slag om de eenheid in te richten.

Volgens een woordvoerder is het uniek dat een ministerie zo'n certificerende taak zelf op zich neemt, in plaats van de uitvoeringsorganisatie. De organisatie die onder het ministerie valt, de Arbeidsinspectie, kwam echter niet voor deze klus in aanmerking, omdat de inspectie straks ook belast is met de controle.

Kamer aan zet.

De minister hoopt nu 'op korte termijn met de Kamer in debat te gaan' over het wetsvoorstel. Aangezien die behandeling nog moet beginnen en ook de Eerste Kamer de wet moet goedkeuren, is het onwaarschijnlijk dat de wet voor 2027 van kracht zal worden, aldus de woordvoerder.

In het voorstel moeten uitzendbureaus niet alleen een toelating hebben, maar moeten ze zich ook onderwerpen aan controles door private instellingen. De kosten voor dit alles moet de sector zelf dragen. Bij overtredingen kunnen niet alleen uitzendbureaus, maar ook inlenende bedrijven een boete krijgen.

Ondermaats.

Van Hijum licht in de brief nog eens toe wat er in zijn ogen mis is. 'Veel arbeidsmigranten leven en werken onder slechte omstandigheden. Veel misstanden komen door malafide uitzendbureaus en hun inleners die een verdienmodel hebben gemaakt van onderbetaling en het aanbieden van ondermaatse huisvesting.'

Voor Van Hijum is aanpak van de malafide uitzendsector van groot belang. Niet alleen inhoudelijk, maar ook politiek. Zijn partij is net als de rest van het kabinet voorstander van een strenger migratiebeleid, maar NSC heeft daarbij altijd de nadruk gelegd op arbeidsmigratie en in mindere mate op asielmigratie. Het kabinet heeft echter de meeste aandacht gekregen met de wetgeving rond asiel, terwijl Van Hijum juist afgelopen najaar uitstel van de Wtta moest melden vanwege de zoektocht naar de 'toelatende instantie'.